

**Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
al Republicii Moldova**

IMSP Institutul de Medicină Urgentă

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND EXAMENUL CLINIC GENERAL**

CHIȘINĂU 2017

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărizare a lucrătorilor

1. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1				
1.1.	Elaborat	Bulmaga Albina	Șefa serviciului de dispensarizare a lucrătorilor	15.08.2017	
1.2.	Verificat	Vovc Liviu	Șeful serviciului management calitate serviciilor medicale	18.08.2017	
1.4.	Aprobat	Ciocanu Mihail	Director al IMSP IMU	19.08.2017	

1. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale.

Nr. Crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1			
2.1.	Ediția 1			
2.2.	Revizia 1			

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. Crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
	1						
3.1.	Aplicare	1	Președintele Consiliului Calității	Vicedirector medical	Ștepa Serghei		
3.2.	Aplicare	2	Serviciul Managementul Calității serviciilor medicale	Șef	Vovc Liviu		
3.3.	Aplicare	3	Administrația	Vicedirector	Cociorva Gheorghe		
3.4.	Aplicare	4	Administrația	Asistent medical șef	Pinteac Olga		
3.5.	Aplicare	5	Secția monitorizare și evaluarea serv. med.	Șef	Gînga Veaceslav		

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărire a lucrătorilor

Nr. Crt.	1	2	3	4	5	6	7
3.6.	Aplicare	6	Secția statistica medicală	Șef	Pînzaru Stela		
3.7.	Aplicare	7	Serviciul audit intern	Șef	Rusu Ion		
3.8.	Aplicare	8	Secția resurse umane	Șef	Sultan Diana		
3.9.	Aplicare	9	Serviciul economic	Șef	Caproș Igor		
3.10	Aplicare	10	Serviciul evidență contabilă	Șef	Agache Stela		
3.11	Aplicare	11	Serviciul achiziții publice	Șef	Suru Tatiana		
3.12	Aplicare	12	Serviciul mentenanță, infrastructură și dezvolt.	Șef	Filip Sergiu		
3.13	Aplicare	13	Secția dispensariz. lucrăt. medicală	Șef	Bulmaga Albina		
3.14	Aplicare	14	Serviciul tehnologii informaționale	Șef	Golubev Natalia		
3.15	Aplicare	15	Departamentul inginerie biomedicală	Șef	Pîntea Constantin		
3.16	Aplicare	16	Farmacie	Diriginte	Bargan Viorica		
3.17	Aplicare	17	Serviciul republican AVIASAN	Șef	Baba Arcadie		
3.18	Aplicare	18	DCMU	Șef	Curov Igor		
3.19	Aplicare	19	Departamentul Clinic Anestezie și Terapie Intensivă	Șef	Belii Adrian		
3.20	Aplicare	20	Secția reanimare	Șef	Clim Alexan.		
3.21	Aplicare	21	Secția Anesteziologie și Terapie Intensivă	Șef	Cobîlețchi Srgiu		
3.22	Aplicare	22	Secția Hemodializă	Șef	Mastac Dumitru		
3.23	Aplicare	23	Serviciul coordonare de transplant organe	Șef	Solomatin Alexandru		
3.24	Aplicare	24	Departamentul Clinic chirurgie	Șef	Maxim Igor		
3.25	Aplicare	25	Secția chirurgie nr.1	Șef	Gafton Victor		
3.26	Aplicare	26	Secția chirurgie nr.2	Șef	Onufrei Ion		
3.27	Aplicare	27	Secția chirurgie nr.3	Șef	Boghean Gh.		
3.28	Aplicare	28	Secția chirurgie traume asociate	Șef	Gagauz Ion		
3.29	Aplicare	29	Secția chirurgie vasculară	Șef	Barat Sorin		
3.30	Aplicare	30	Secția chirurgie OMF	Șef	Cebotari Mih		
3.31	Aplicare	31	Secția urologie	Șef	Axenti Alin		

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărire a lucrătorilor

Nr. Crt.	1	2	3	4	5	6	7
3.32	Aplicare	32	Secția ginecologie	Șef	Marian Nicol		
3.33	Aplicare	33	Secția endoscopie	Șef	Dolghii Andrei		
3.34	Aplicare	34	Blocul de operații	Șef	Metioglo Alexei		
3.35	Aplicare	35	Secția sterilizare centralizată	Șef	Stratan Tatiana		
3.36	Aplicare	36	Secția morfopatologie	Șef	Țiple Ilie		
3.37	Aplicare	37	Banca de sânge	Șef	Marian-Olaru Mariana		
3.38	Aplicare	38	Departamentul Clinic Ortopedie și Traumatologie	Șef	Glavan Alina		
3.39	Aplicare	39	Secția ortopedie și traumatologie nr.1	Șef	Zelenschi Victor		
3.40	Aplicare	40	Secția ortopedie nr.1	Șef	Darciuc Mih		
3.41	Aplicare	41	Secția ortopedie nr.2	Șef			
3.42	Aplicare	42	Secția ortopedie și traumatologie nr.3	Șef	Glavan Nicolae		
3.43	Aplicare	43	Secția microchirurgie	Șef	Calistru Anatol		
3.44	Aplicare	44	Secția ambulatoriu ortopedie și traumatologie nr.1	Șef	Dumneanu Andrei		
3.45	Aplicare	45	Secția ambulatoriu ortopedie și traumatologie nr.2	Șef	Melnic Octavian		
3.46	Aplicare	46	Secția ambulatoriu ortopedie și traumatologie nr.3	Șef	Bunescu Vasile		
3.47	Aplicare	47	Secția ambulatoriu ortopedie și traumatologie nr.4	Șef	Corlăteanu Valeriu		
3.48	Aplicare	48	Departamentul Clinic Neurochirurgie	Șef	Glavan Iulian		
3.49	Aplicare	49	Secția neurochirurgie nr.1	Șef	Marina Ion		
3.50	Aplicare	50	Secția neurochirurgie nr.2	Șef	Postolachi Roman		
3.51	Aplicare	51	Secția chirurgia spinării	Șef	Ungureanu Victor		
3.52	Aplicare	52	Secția oftalmologie	Șef	Șevciuv Rodica		

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărire a lucrătorilor

Nr. Crt.	1	2	3	4	5	6	7
3.53	Aplicare	53	Laboratorul medicină intervențională	Șef	Smolnițchii Roman		
3.54	Aplicare	54	Departamentul Clinic Neurologie, Epileptol. și Boli interne	Șef	Manea Diana		
3.55	Aplicare	55	Secția neurologie BCV	Șef	Crivorucica Igor		
3.56	Aplicare	56	Secția epileptologie	Șef	Gorincioi Nadejda		
3.57	Aplicare	57	Secția boli interne	Șef	Leontii Boris		
3.58	Aplicare	58	Secția terapie intensivă „Stroke”	Șef	Niguleanu Eugen		
3.59	Aplicare	59	Centrul Național de epileptologie	Șef	Cernocan Ion		
3.60	Aplicare	60	Secția reabilitare medicală și medicină fizică	Șef	Samotiuc Elena		
3.61	Aplicare	61	Departamentul Clinic Radioimagnostică și Diagnostic de Laborator	Șef	Zagadailov Diana		
3.62	Aplicare	62	Secția diagnostica medicală	Șef	Curov Igor		
3.63	Aplicare	63	Laboratorul Clinic Diagnostic	Șef	Chisacova Marina		
3.64	Aplicare	64	Laboratorul Microbiologic	Șef	Rusu Valentina		

4. Scopul procedurii:

Stabilirea aptitudinii sau aptitudinii condiționate/inaptitudinea în muncă pentru profesia/funcția și locul de muncă solicitate, compatibilitatea/incompatibilitatea cu eventualele boli, prezente la persoană în momentul examinării, și viitorul loc de muncă.

5. Domeniul de aplicare a procedurii operaționale:

Examenul clinic general a angajaților se efectuează la angajare și periodic o dată în an, care permite evaluarea aptitudinii în muncă pentru profesia/funcția a fiecărui angajat.

6. Documente de referință aplicabile procedurii operaționale:

- Codul muncii al Republicii Moldova
- Legea securității și sănătății în muncă Nr.186 din 10.07.2008

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărire a lucrătorilor

6.1. Reglementări internaționale:

- Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de Înființare a Agenției Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA) din 30 noiembrie 2016, Dosar interinstituțional: 2016/0254 (COD).

6.2 Reglementări naționale:

- Regulamentul sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1025 din 07.09.2016;
- Ordinul Ministerului Sănătății RM nr.1013 din 16.12.2016 « Cu privire la punerea în aplicare a Hotărârii Guvernului nr.1025 din 07.09.2016»;
- Ordinul Ministerului Sănătății RM nr.208 din 15.03.2017 « Cu privire la completarea ordinului nr.1013 din 16.12.2016 »;
- Legea nr. 264 din 27.10. 2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic.

6.3. Reglementări interne:

- Organigrama IMSP Institutul de Medicină Urgentă;
- Regulamentul de organizare și funcționare al IMSP Institutul de Medicină Urgentă;
- Contractul colectiv de muncă;
- Circuitul documentelor, inclusiv cele electronice, aprobate la nivelul IMSP Institutul de Medicină Urgentă.

6.4. Alte documente:

- Dosarul medical al angajatului;
- Fișa de aptitudine în muncă

7. Definiții:

- **Examenul medical** în vederea orientării și angajării, precum și controlul medical periodic și examenul medical la reluarea activității reprezintă supravegherea activă a sănătății lucrătorilor și are drept scop stabilirea stării de sănătate a acestora, orientarea și îndrumarea acestora spre locuri de muncă/ posturi de lucru și profesii, în concordanță cu starea lor de sănătate precum și luarea în evidență a acelor persoane care necesită o supraveghere medicală deosebită;
- **aptitudinea în muncă** – capacitatea lucrătorului din punct de vedere medical de a desfășura activitatea la locul de muncă, în profesia/ funcția, pentru care se solicită examenul medical (în dosarul medical al angajatului apare **apt**), aptitudinea în muncă a lucrătorului poate fi condiționată de respectarea anumitor recomandări medicale (în dosarul medical apare **apt condiționat**);
- **inaptitudinea temporară în muncă** – incapacitatea medicală a lucrătorului (din cauza unei boli) de a desfășura activitatea la locul de muncă/ postul de lucru, în profesia/ funcția pentru care se solicită examen medical privind aptitudinile, până la reevaluarea sănătății de către medicul în patologii profesionale (în dosarul medical apare **inapt temporar**);
- **inaptitudine permanentă în muncă** – incapacitatea medicală permanentă a lucrătorului de a desfășura activitatea la locul de muncă/ postul de lucru în profesia/ funcția pentru care se solicită examen medical privind aptitudinile (în dosarul medical apare **inapt**).

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărire a lucrătorilor

8. Descrierea prezentei proceduri operaționale:

Examenul clinic general constituie începutul oricărei examinări medicale. Prin acest examen medicul evaluează, cu ajutorul propriilor simțuri, starea de sănătate a pacientului, având în vedere fiecare organ și sistem în parte. În cazul descoperirii unei afecțiuni, medicul se orientează către recomandarea unor investigații mai complexe.

Efectuarea examenului clinic general:

Pregătirea pacientului:

- în cameră silențioasă.
- pacientul să aibă confort și intimitate.
- pacientul în poziție șezândă sau în decubit dorsal.
- pacientul se dezbracă cât este necesar, pe regiuni.
- se examinează fiecare regiune - anatomic și funcțional, se observă anomaliile.
- corpul este simetric, se compară stg - dr.

Metodele de examinare

1. Inspecție
2. Palpare
3. Percuție
4. Auscultație

1. INSPECȚIA

Cea mai importantă. Se examinează vizual tot corpul, sistematic, pe aparate și sisteme. Cu experiența și cunoștințele medicale inspecția uneori poate să pună diagnosticul.

2. PALPARE

Se examinează prin simțul tactil părțile corpului pacientului. Se face distincția între normal și patologic. Se palpează într-o manieră organizată, de la o regiune la alta.

3. PERCUȚIE

Se percută structurile corpului. După zgomotul rezultat ne dăm seama dacă țesuturile subiacente conțin aer, lichid sau este solid.

- Obținem:
- matitate - coapsă;
 - submatitate - ficat
 - sonoritate - plămân
 - hipersonoritate - plămân emfizematos
 - timpanism - bulă de gaz a stomacului

Tehnica

- se aplică mâna stingă cu degetele răsfirate pe suprafața de percutat,
- mediumul de la mâna dreaptă îndoită "ca ciocănel" percută mediumul stâng, la jumătatea lui.
- mâna dreaptă să fie relaxată
- mișcarea să fie din articulația pumnului (radio-carpiana)
- unghiile să fie tăiate.

4. ASCULTAȚIE

- Cu stetoscopul:
- cu pâlnia mare - zgomote înalte
 - cu pâlnia mică - zgomote joase

Artefacte date de: mișcarea hainelor, părului, stetoscopului.

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărizare a lucrătorilor

Echipament necesar pentru examenul obiectiv:

- termometru, stetoscop, spatula linguală, tonometru, pensă de limbă, ciocan de reflexe, ac bont, lanternă, bat cu vată, oftalmoscop și mănuși.

Schema examenului clinic general, conform dosarului medical:

Înălțime și greutate:

Se măsoară și se cântărește pacientul. Se calculează indicele de masă corporală (IMC)

$$IMC = G/I^2 \quad (G = \text{greutate}, I = \text{înălțime})$$

Normal - IMC=20-25; IMC=26-30-supraponderal; IMC >30-obezitate; IMC<20- denutriție.

EXAMEN CLINIC:

1. tegumente și mucoase – Inspecție - culoare - icter, cianoză, paloare, pigmentare. Leziuni cutanate, cicatrici, vascularizație superficială, edeme. Păr și unghii.

Palpare - temperatura, textura, elasticitatea și umiditatea.

2. țesut celular subcutanat – Aprecierea cantitativă a țesutului celular subcutanat – în condiții normale este repartizat armonios și uniform; grosimea sa, măsurată cu colierul pe fața dorsală a brațului este de 2 cm.

Țesut celular subcutanat în exces: difuz=obezitate, localizat: lipoame (noduli elastici, mobili, nedureroși), lipomatoza Dercum: lipoame multiple, simetrice, dureroase. Țesut celular subcutanat diminuat: în stări de slăbire, denutriție, cașexie.

Se caută edemul țesutului celular subcutanat (excesul de lichid interstițial) – prin impresiune digitală. Edeme cu godeu persistent: edemul cardiac, edemul renal. Edeme fără godeu persistent: edem inflamator, edem flebitic.

Senzație de crepitații la palpare - după traumatisme toracice (coastă fracturată perforază pleura), după puncții pleurale - în evoluția unei gangrenă gazoasă cu anaerobi.

Emfizem subcutanat. Senzație de fluctuență la palpare - colecții purulente (abcese).

3. sistem ganglionar - Ganglionii normal nu se palpează decât dacă bolnavul este slab. -

Ganglioni dureroși - sunt inflamatori, ganglioni imobili - sunt maligni.

PALPAREA GANGLIONILOR: Mărime, forma, consistență, sensibilitate, mobilitate.

Ganglioni: - cervicali - în limfoame; sub și supraclaviculari - neoplasm al stomacului; axilari - apar în boli ale sânului și ale brațelor; inghinali - sifilis, boli ale membrelor inferioare, - epitrohleari - la nivelul cotului, posterior.

4. aparat locomotor- Mușchi și articulațiile pe rând. Inspecție - simetrie, deformări, tumefacții, roșeață articulară, mișcările articulare, gradul lor, curburile coloanei vertebrale. Palparea mușchilor: mărime, tonus, forța musculară, sensibilitate; palparea articulațiilor: temperatura, sensibilitatea, crepitații articulare; palparea coloanei cervicale: cu marginea ulnară a mâinii, pentru durere sau sensibilitate.

FUNCȚIA MOTORIE: Masa musculară – troficitatea. Tonusul muscular – rezistența la mișcări pasive și active (rigiditate sau flască). Forța musculară - să meargă pe vârfuri, pe călcâie, să sară într-un picior, să ne strângă mâinile. Mișcări anormale - tremur, ticuri, fasciculații.

REFEXELE OSTEOTENDINOASE: Reflexele osteotendinoase (ROT) la membrele superioare - al bicepsului, tricepsului, brahioradial. Reflexele osteotendinoase (ROT) la membrele inferioare - al cvadricepsului, achilian.

5. aparat respirator – Respirația se urmărește prin inspecția sau palparea toracelui. Se numără pe 15 secunde și se înmulțește cu 4. Normal sunt 16-20 resp/min. Se notează ritmul și amplitudinea lor.

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărizare a lucrătorilor

Atitudinea și poziția – oferă date privind poziția pacientului în anumite boli respiratorii. Este vorba de poziția ortopneică și de anumite poziții antalgice.

Topografia toraco - pulmonară se bazează pe noțiunile de anatomie pentru a putea raporta orice modificare la nivelul zonelor topografice toracice.

Modificări patologice ale toracelui se referă la: - modificări ale peretelui toracic
- modificări de formă ale toracelui
- modificări ale dinamicii respiratorii

Palparea completează datele obținute prin inspecție aducând informații care elucidează mai ușor diagnosticul.

Percuția este metoda care completează și mai bine un diagnostic de supoziție, ea folosind tehnica lovirii peretelui toracic digito-digital, pentru obținerea unor sunete care reprezintă vibrațiile combinate ale peretelui toracic, plămânului și conținutul aerice al acestuia. La aceste sunete se vor aprecia: intensitatea, (care depinde de puterea loviturii percutării, de grosimea peretelui toracic), tonalitatea și timbrul.

Auscultația este metoda prin care se încheie examinarea aparatului respirator, rezultatul fiind o sumă a modificărilor de celelalte. Tehnica auscultației: se face cu stetoscopul biauricular, aplicat pe torace cu toată membrana, pacientul fiind în poziție șezândă sau în ortostatism (dacă starea pacientului permite), dacă nu, putând fi examinat și în decubit lateral sau dorsal. Auscultația începe de la vârfuri spre baze, pe toate fețele, pe liniile topografice, simetric, bilateral.

6. aparat cardiovascular

Inspeția regiunii precordiale - Inspeția acestei zone poate pune în evidență în anumite condiții pulsații ale inimii și vaselor mari, grupate în 5 zone. La examenul zonei precordiale pot fi observate bombări sau retracții. Pulsațiile regiunii precordiale constau în șocul apexian sau impulsul apical și pulsații patologice.

Palparea se face cu bolnavul în decubit dorsal și ulterior în decubit lateral stâng dacă dorim a percepe mai bine șocul apexian; la nevoie palparea se face în poziție șezândă sau în ortostatism. Palparea începe prin aplicarea palmei la nivelul vârfului inimii trecând apoi în regiunea mezocardică și apoi la baza inimii.

Auscultația cordului - este metoda cea mai importantă din examenul clinic al cordului; corelată cu palparea poate elucida un diagnostic de boală cardiacă. Auscultația se face cu stetoscopul. Bolnavul se ascultă în decubit dorsal începându-se cu auscultația vârfului inimii, după care se trece parasternal stâng, parasternal drept în spațiul II ic și în final în zona epigastrică. În caz de modificări patologice se ascultă și mezocardiac.

Determinarea pulsului - se palpează la artera radială cu 2 degete, timp de 30 secunde (se înmulțește cu 2). Dacă este neregulat se palpează timp de 1 minut. Caracterul pulsului: - puternic sau slab. Normal: adultul are 60-80 bat/min, ritm regulat.

Determinarea tensiunii arteriale - se măsoară la ambele brațe (diferența de 5-10 mmHg este normală). Se palpează pulsul, se umflă manșeta ferm, pusă la 2,5 cm deasupra plicii cotului, până nu se mai simte pulsul, se dă drumul încet aerului din manșeta și se ascultă cu stetoscopul artera radială. Primul zgomot corespunde TA sistolice, urmează o pauză, următorul zgomot corespunde TA diastolice. Normal TA sistolică: 95-140 mmHg, TA diastolică: 60 - 90 mmHg.

7. aparat digestiv

Examenul clinic – cuprinde:

- Examinarea buzelor și a cavității bucale prin inspecție și uneori palpare.

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărire a lucrătorilor

- Inspecția abdomenului - aceasta se face cu pacientul în decubit dorsal cu membrele superioare de-a lungul corpului; în condițiile în care este posibilă ridicarea pacientului se face inspecția și în ortostatism. Inspecția abdomenului va urmări: forma abdomenului, aspectul tegumentelor abdominale, aspectul cicatricei ombilicale și pulsațiile la nivelul abdomenului. Inspecția dinamică a abdomenului urmărește mișcările respiratorii și mișcările peristaltice.
 - Palparea abdomenului - este metoda cea mai importantă pentru examenul clinic al abdomenului, deoarece decelează modificări ale peretelui, ale conținutului abdominal și modificări ale durerii provocate. Palparea se face cu pacientul în decubit dorsal, relaxat, cu membrele inferioare ușor flectate și examinatorul plasat în dreapta pacientului. Palparea se poate face monomanual sau bimanual. Ea poate fi superficială pentru aprecierea calității tegumentelor, a căldurii, sensibilității precum și calității țesutului celular subcutanat, mușchilor, peritoneului parietal. Palparea profundă se realizează prin aplicarea palmei pe peretele abdominal, creând presiune progresivă, în timp ce pacientul respiră obișnuit, sau palpare prin alunecare, în care se pătrunde inițial cu vârful degetelor, deprimând progresiv peretele, pacientul fiind rugat să inspire lent și adânc, mâna examinătorului alunecând în profunzime odată cu mișcarea peretelui abdominal care se ridică în cursul inspirului.
 - Palparea profundă urmărește trei obiective:*
 - Aprecierea dimensiunii organelor abdominale palpabile;
 - Delimitarea unor formațiuni tumorale;
 - Aprecierea durerii provocate prin determinarea punctelor dureroase.

În cazul decelării unei formațiuni tumorale se va descrie: localizare topografică, forma, mărimea (în cm), mobilitatea (prezența sau nu a aderențelor la planurile superficiale sau profunde), consistența, sensibilitatea, participarea la mișcările respiratorii.
 - Percuția abdomenului - completează ceea ce examinătorul a decelat prin inspecție și palpare, stabilind dimensiunea, consistența organelor abdominale, prezența de lichid sau aer în abdomen, prezența de formațiuni tumorale. În urma percuției se pot obține zone de timpanism la nivelul stomacului și anșelor intestinale și zone de matitate, la nivelul organelor și a formațiunilor tumorale, precum și în caz de lichid liber în abdomen.
 - Auscultația abdomenului. În mod normal, auscultația abdomenului cu stetoscopul pune în evidență prezența unor zgomote hidroaerice date de peristaltica intestinală.
- 8. aparat urogenital** - examenul obiectiv al aparatului uro - genital se face prin inspecția, palparea, percuția, +/- auscultația rinichilor, ureterelor, vezicii urinare, organelor genitale masculine inclusiv prostata, organelor genitale feminine. Examenul actului micțional (calitativ și cantitativ).
- Inspecția regiunii lombare se va efectua atât în ortostatism, cât și în clinostatism comparativ la cele două lombe. În cazul în care rinichiul și regiunea perirenală sunt normale, inspecția nu aduce nici un fel de date. Însă, în cazul în care rinichiul devine sediul unei formațiuni tumorale mai voluminoase (sarcoame, nefroepitelioame, hidronefroze voluminoase, pionioproze etc.), tumora proemină prin peretele abdominal sau deformează regiunea lombară

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărizare a lucrătorilor

- Palparea regiunii lombare - este metoda principală de explorare clinică. Se execută cu oarecare dificultate din cauza situației profunde sau înalte a rinichilor, în special la bărbați, care prezintă în plus și peretele muscular mai bine dezvoltat. În mod normal rinichii nu se pot palpa datorită faptului că sunt situați profund, retroperitoneal, sub diafragmă și ultimele coaste. Prin palpare se pot decela: rinichiul mare, lomba plină (hematom, supurație, tumori retroperitoneale), mobilitatea anormală a rinichiului întâlnită în ptoza renală, eventuale crepitații locale.
- Percuția regiunii lombare. Deoarece rinichii sunt situați retroperitoneal și deci posterior de colon, în dreapta și posterior și în stânga, percuția abdominală va evidenția sonoritate prezentă. Este o manevră importantă în special în situația existenței unui rinichi mărit în volum (hidronefroza, chist) care de cele mai multe ori nu poate fi decelat prin palpare. Semnul Giordano este o variantă particulară de percuție, ce reprezintă o manevră specifică examenului clinic al aparatului urinar. Acest semn se obține prin lovirea cu marginea cubitală a palmei întinse sau a pumnului strâns la nivelul masei musculare sacro-lombare în zona unghiului costo-vertebral. Se creează, în acest fel, o undă de hiperpresiune care, în cazul unui rinichi normal, rămâne fără răspuns (Giordano absent). Dacă rinichiul este destins, unda de hiperpresiune adăugată presiunii crescute intrarenale, deja existentă, provoacă o durere de intensitate variabilă: Giordano prezent sau Giordano pozitiv. Manevra se execută bilateral. Manevra Giordano este contraindicată în colica renală!
- Ausculța regiunii lombare vizează arterele renale și aorta abdominală. Aorta abdominală se auscultă supraombilical, pe când arterele renale paraombilical, ultimele se vor ausculța la intersecția cu marginile laterale ale mușchilor dreپți abdominali sau la nivel lombar, lateral de corpul vertebrei L2.
- Examenul ureterelor. Inspecția - nu furnizează date pentru diagnostic. Palparea - punctul ureteral superior; punctul ureteral mijlociu; punctul ureteral inferior (tușeu rectal sau vaginal).
- Examenul vezicii urinare - vezica urinară normală și goală nu poate fi palpată sau percutată. La capacitatea de 150 ml urină, vezica poate fi percutată în hipogastru; la capacitatea de peste 300 ml (capacitatea fiziologică este depășită), vezica din organ pelvian devine organ abdominal și se poate palpa și percuta deasupra simfizei pubiene = retenție acută de urină (globul vezical).

Completarea punctelor 9 și 10 al examenului clinic din dosarul medical al angajatului implică necesitatea consultului de către medicii specialiști de profil.

Ca rezultat al examenului clinic general se face concluzia: sănătos clinic în momentul examinării sau diagnosticul stabilit.

9. Responsabilii de proces

- Vicedirectorii de profil;
- șefa serviciului dispensarizare a lucrătorilor;
- medic în patologii profesionale;
- medic internist al serviciului de dispensarizare

10. Anexe – anexa 5 (dosarul medical al angajatului)

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărizare a lucrătorilor

11.CUPRINS

Numarul componentei în cadrul procedurii operaționale	Denumirea componentei din cadrul procedurii operaționale	Pag
1	Coperta	1
2	Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale	2
3	Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale	2
4	Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale	2
5	Scopul	5
6	Domeniul de aplicare	5
7	Documente de referință	5
8	Definiții	6
9	Descrierea activității	7
10	Responsabilii de proces	11
11	Anexe	11
12	Cuprins	12
13	Anexa nr.5. Dosarul medical al angajatului	13
14	Anexă la dosarul medical: Consimțământul angajatului	16

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărizare a lucrătorilor

Anexa nr.5
la Regulamentul sanitar privind
supravegherea sănătății persoanelor
expuse acțiunii factorilor profesionali
de risc

IMSP: _____
Adresa: _____
Tel.: _____

DOSAR MEDICAL nr. _____

Numele: _____, prenumele: _____
CP: [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] []
Sex: M [] F []; vîrsta _____, data nașterii: _____
Adresa: _____
Profesia / Funcția: _____
Anamneza profesională:

Postul și locul de muncă	Perioada	Profesia/Funcția	Factorii profesionali de risc

Activități îndeplinite la actualul loc de muncă: _____
Boli profesionale da []; nu []
Accidente de muncă da []; nu []
Fumat: 0 []/de la _____ ani, în medie _____ țigări/zi
Alcool: 0 []/ocazional []
Medic de familie: _____, tel.: _____

DECLAR PE PROPRIA RĂSPUNDERE CĂ

- nu sînt la evidență sau în tratament pentru epilepsie, boli psihice, neurologice, neuropsihice,
- nu am antecedente și nici în prezent HEPATITĂ VIRALĂ TIP A, B, C; TBC ; LUES; HIV,
- nu consum droguri

_____ *semnătura persoanei*

EXAMEN MEDICAL LA ANGAJARE:

Înălțimea _____ cm
Greutatea _____ kg
IMC = greutatea /înălțimea² (kg/cm²)
obezitate:
nu []
da [] grad - I (30,0 – 34,99); grad - II (35,0 – 39,99); grad - III (40,0 și mai mult).

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărizare a lucrătorilor

EXAMEN CLINIC:

1. tegumente și mucoase _____
2. țesut celular subcutanat _____
3. sistem ganglionar _____
4. aparat locomotor _____
5. aparat respirator _____
6. aparat cardiovascular _____
- TA _____ mmHg, AV _____ / min, pedioase _____, varice _____
7. aparat digestiv _____

8. aparat urogenital _____
9. SNC, analizatori: _____
 - a) acuitate vizuală
vedere cromatică
vedere în relief fără corecție optică
[] cu corecție optică: OD _____ OS _____
 - b) voce tare _____, voce șoptită _____
10. sistem endocrin _____

Concluzii examen clinic:

- [] sănătos clinic în momentul examinării
[] diagnostic: _____

Semnătura și ștampila medicului _____

EXAMENE SUPLIMENTARE (conform anexei nr.1 a Regulamentului):

- examen psihologic examen psihiatric examen oftalmologic
 examen ORL
 examen ginecologic examen neurologic examen dermatologic

EXAMENE PARACLINICE (conform anexei nr.1 a Regulamentului):

Concluzii:

- [] sănătos clinic în momentul examinării
[] diagnostic: _____

**CONCLUZIE MEDICALĂ:
pentru exercitarea profesiei / funcției**

CONCLUZIE	Recomandări:
Apt	[]
Apt condiționat	[]
Inapt temporar	[]
Inapt	[]

*Președintele Comisiei medicale/Medic în patologii profesionale,
(semnătura și ștampila)*

Data: _____

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărire a lucrătorilor

EXAMEN MEDICAL PERIODIC:

Simptoame actuale _____

Reactualizarea anamnezei profesionale _____

Simptoame la locul de muncă _____

Reactualizarea anamnezei neprofesionale _____

Înălțimea – cm

Greutatea – kg

IMC = greutatea /înălțimea² (kg/cm²)

obezitate: nu []

da [] grad - I (30,0 – 34,99); grad - II (35,0 – 39,99); grad - III (40,0 și mai mult).

Examen clinic:

1. tegumente și mucoase _____

2. țesut celular subcutanat _____

3. sistem ganglionar _____

4. aparat locomotor _____

5. aparat respirator _____

6. aparat cardiovascular: _____

TA ____ mmHg, AV ____ /min, pedioase _____, varice _____

7. aparat digestiv _____

8. aparat urogenital _____

9. SNC, analizatori: _____

a) acuitate vizuală

vedere cromatică _____

vedere în relief fără corecție optică _____

[] cu corecție optică: OD _____ OS _____

b) voce tare _____, voce șoptită _____

10. sistem endocrin _____

Concluzii examen clinic:

[] sănătos clinic în momentul examinării

[] diagnostic: _____

*Semnătura și ștampila
medicului* _____

EXAMENE SUPLIMENTARE (conform anexei nr.1 a Regulamentului):

Concluziile examinării de specialitate (medic în patologii profesionale):

[] sănătos clinic în momentul examinării

[] diagnostic: _____

**CONCLUZIE MEDICALĂ:
pentru exercitarea profesiei/funcției**

CONCLUZIE	Recomandări:
Apt	[]
Apt condiționat	[]
Inapt temporar	[]
Inapt	[]

Președintele Comisiei medicale _____

(semnătura)

L.Ș.

Data:

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.04/56 IMSP IMU
TITLU: Procedura operațională privind examenul clinic general	Serviciul de dispensărizare a lucrătorilor

Anexă
la dosarul medical

**Consimțământul
persoanei supuse examenului medical profilactic obligatoriu
în legătură cu riscurile profesionale specifice**

Eu, numele: _____, prenumele: _____

Îmi exprim consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal privind starea mea de sănătate, în legătură cu activitatea profesională.

În caz de necesitate de a fi consultat de către medicii din instituție sau de către medicii din alte instituții medicale, îmi exprim acordul pentru transmiterea datelor cu caracter personal privind starea mea de sănătate către acești medici în scopul consultului și tratamentului meu.

semnătura
data
